

Bruxelles, 23 noiembrie 2021
(OR. en)

14046/21

**Dosar interinstituțional:
2008/0140 (CNS)**

**SOC 662
ANTIDISCRIM 99
MI 859
JAI 1255
FREMP 268**

RAPORT

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți/Consiliul
Nr. doc. ant.:	13394/21
Nr. doc. Csie:	11531/08 - COM(2008) 426 final
Subiect:	Propunere de directivă a Consiliului privind punerea în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane indiferent de religie sau convingeri, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală - Raport intermediar

I. INTRODUCERE

La 2 iulie 2008, Comisia a adoptat o propunere de directivă a Consiliului cu scopul de a lărgi protecția împotriva discriminării din motive de religie sau convingere, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală la alte domenii, pe lângă încadrarea în muncă. Completând legislația comunitară existentă¹ în domeniul respectiv, propunerea de directivă orizontală privind egalitatea de tratament ar interzice discriminarea din motivele sus-amintite în următoarele domenii: protecția socială, inclusiv securitatea socială și asistența medicală; educația; și accesul la bunuri și servicii, inclusiv locuințe.

¹ Mai concret, Directivele 2000/43/CE, 2000/78/CE și 2004/113/CE ale Consiliului.

Marea majoritate a delegațiilor au salutat în principiu propunerea, multe delegații aprobând faptul că aceasta vizează completarea cadrului juridic existent printr-o abordare orizontală a tuturor celor patru motive de discriminare.

Majoritatea delegațiilor au afirmat importanța promovării egalității de tratament drept valoare comună în cadrul UE. În special, mai multe delegații au subliniat importanța propunerii în contextul Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități (UNCRPD). Cu toate acestea, unele delegații ar fi preferat dispoziții mai ambițioase cu privire la dizabilități.

Deși au evidențiat importanța combaterii discriminării, anumite delegații au pus, în trecut, sub semnul întrebării necesitatea propunerii Comisiei, considerând că aceasta reprezintă o încălcare a competenței naționale în anumite privințe și contravine principiului subsidiarității și principiului proporționalității. De asemenea, o serie de delegații au solicitat clarificări și și-au exprimat îngrijorarea în special cu privire la lipsa securității juridice, la repartizarea competențelor și la impactul practic, financiar și juridic al propunerii.

Două delegații au menținut rezerve generale cu privire la propunere.

Pentru moment, toate delegațiile au menținut rezerve de examinare cu privire la text.

CZ și DK au menținut rezerve de examinare parlamentară. Deși sprijină urmărirea unui compromis, Comisia și-a confirmat propunerea inițială în această etapă și a menținut o rezervă de examinare cu privire la eventualele modificări aduse acesteia.

Parlamentul European și-a adoptat avizul în cadrul procedurii de consultare la 2 aprilie 2009². Ca urmare a intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona la 1 decembrie 2009, propunerea intră în acest moment sub incidența articolului 19 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene; în consecință, este necesară unanimitatea în Consiliu, după obținerea *aprobării* Parlamentului European.

² A se vedea documentul A6-0149/2009. Alice Kuhnke (SE/Grupul Verzilor/Aliața Liberă Europeană) a fost desemnată drept raportor de către Parlamentul actual.

II. LUCRĂRILE CONSILIULUI ÎN CURSUL PRESEDINȚIEI SLOVENE

După ce o nouă propunere de compromis cuprinzătoare a fost discutată în luna mai³, președinția slovenă a prezentat o notă de orientare⁴ care conține o serie de întrebări axate pe trei chestiuni principale nesoluționate, și anume: 1) *subsidiaritate*; 2) *dispozițiile referitoare la handicap (costurile de punere în aplicare și coerența cu CRPD)*; și 3) *securitatea juridică*. Delegațiile au abordat aceste chestiuni în cadrul unei reuniuni informale a membrilor Grupului de lucru pentru chestiuni sociale.⁵ Dezbaterile poate fi rezumată⁶ după cum urmează:

1. **Subsidiaritatea [în special articolul 2 alineatul (8), articolul 3 alineatele (1)-(2) și considerentul 16]**
 - a) **Există un echilibru corect între subsidiaritate și protecția împotriva discriminării prin intermediul legislației UE?**
 - b) **Există un echilibru corect între protecția împotriva discriminării, pe de o parte, și protecția drepturilor precum respectarea vieții private și de familie, libertatea de asociere și libertatea presei, pe de altă parte?**

O serie de delegații au considerat că textul cel mai recent a găsit, în linii mari, un echilibru adecvat între subsidiaritate și alte considerente (și anume, protecția la nivelul UE împotriva discriminării și protecția drepturilor precum respectarea vieții private și de familie, libertatea de asociere și libertatea presei). Cu toate acestea, anumite delegații au considerat, de asemenea, că este necesară o ajustare suplimentară a textului.

Alte delegații și-au exprimat îngrijorarea cu privire la subsidiaritate și la securitatea juridică și au afirmat necesitatea de a proteja competențele statelor membre, inclusiv în sectoare precum educația.

³ Doc. 8549/21. A se vedea, de asemenea, documentele 9108/21 și 9109/21.

⁴ Doc. 12398/21.

⁵ 27 octombrie 2021. Având în vedere circumstanțele excepționale generate de pandemia de COVID-19, reuniunea s-a desfășurat pe cale virtuală.

⁶ Pentru mai multe informații, a se vedea documentul 13394/21.

În același timp, alte câteva delegații au considerat că textul a fost diluat prea mult, slăbind protecția pe care o oferă și creând posibilitatea discriminării în domenii precum legislația privind căsătoria și dreptul familiei.

O delegație dorește, de asemenea, ca conceptul de intersecționalitate să fie reintrodus în text.

Sprijinind textul actual ca bază pentru discuțiile ulterioare, reprezentantul Comisiei a afirmat importanța respectării principiului subsidiarității – care trebuie tratat în considerentele propunerii – precum și a rolului Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE). Ca răspuns la observațiile delegațiilor, reprezentantul Comisiei a explicat că:

- toate activitățile *comerciale* intră în domeniul de aplicare al directivei în contextul economiei colaborative;
- directiva are drept scop doar să asigure *accesul* egal la educație, fără a aduce atingere competențelor naționale și
- directiva poate viza numai motivele de discriminare prevăzute la articolul 19 din TFUE.

2) Costuri de punere în aplicare (în special articolul 15 și considerentele 19ca, cb și cc)

- (a) Puteți sprijini dispozițiile care acordă statelor membre dreptul de a solicita o derogare temporară de la cerința de a oferi amenajări corespunzătoare?
Cum ați dori ca aceste dispoziții să fie detaliate?**

(b) Ați putea oferi exemple de situații concrete pe care ați dori ca directiva să le prevadă, ținând seama de faptul că absența unei sarcini nejustificate sau disproporționate este deja inclusă în conceptul de amenajare corespunzătoare?

Unele delegații au fost pregătite, într-un spirit de compromis, să ia în considerare ideea unei derogări temporare de la cerința de a oferi amenajări corespunzătoare persoanelor cu handicap. Cu toate acestea, printre aspectele care necesită discuții suplimentare se numără necesitatea de a stabili criteriile aplicabile și compatibilitatea directivei cu CRPD. Ca posibilă alternativă la introducerea efectivă a unei derogări temporare, o delegație a sugerat ideea suspendării temporare a sancțiunilor aplicabile. O altă delegație a propus posibilitatea de a limita derogarea numai la bunurile și serviciile noi.

O serie de alte delegații nu au fost în măsură să sprijine derogarea temporară propusă, întrucât aceasta este susceptibilă să slăbească protecția împotriva discriminării persoanelor cu handicap. În acest context, anumite delegații au exprimat opinia că noțiunea de sarcină disproporționată reprezintă o garanție suficientă împotriva obligațiilor excesiv de oneroase. Aceștia au subliniat că, în CRPD, principiul amenajării corespunzătoare este aplicabil unor situații specifice și se bazează pe o analiză a sarcinii disproporționate la un moment dat și au amintit că dispozițiile cuprinse în proiectul de directivă au fost deja slăbite în cursul discuțiilor anterioare (de exemplu, prin eliminarea principalelor obligații în domeniul infrastructurii).

O delegație a avertizat cu privire la avantajele competitive care ar putea rezulta dacă s-ar acorda derogări în anumite state membre, în timp ce altele ar menține norme mai stricte.

Mai multe delegații au afirmat că este nevoie de o analiză și o clarificare suplimentară în ceea ce privește clauza de derogare propusă.

Recunoscând preocupările delegațiilor cu privire la costul economic al punerii în aplicare a dispozițiilor privind handicapul cuprinse în directivă, reprezentantul Comisiei a subliniat că, în cazul în care ar urma ca o derogare să fie luată în calcul drept bază pentru un compromis, aceasta ar trebui să facă obiectul unor condiții clare care să fie aplicate de statele membre.

Mai multe delegații și-au exprimat regretul cu privire la eliminarea conceptului de „accesibilitate” din text, deoarece acest lucru slăbește protecția acordată persoanelor cu handicap, atât conceptul de „amenajare corespunzătoare”, cât și noțiunea de „accesibilitate” fiind incluse în CRPD. Mai multe delegații regretă, de asemenea, eliminarea din text a conceptului de „proiectare universală”, care ar fi oferit o abordare mai amplă a egalității de tratament pentru persoanele cu handicap.

Sprijinind textul actual ca bază pentru lucrările viitoare, reprezentantul Comisiei a reamintit că propunerea inițială nu include dispoziții detaliate privind accesibilitatea și că obiectivul principal este de a garanta că accesul la diferitele domenii materiale reglementate de directivă este nediscriminatoriu.

(c) Sunteți mulțumiți de coerența dintre textul actual și Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap (CRPD)?

Mai multe delegații au considerat că textul este, în linii mari, suficient de coerent cu CRPD. Cu toate acestea, alte câteva nu sunt convinse, temându-se de insecuritate juridică și avertizând împotriva oricărei negări sau slăbiri a dispozițiilor instrumentului ONU.

Reprezentantul Comisiei a subliniat faptul că CRPD se aplică în orice caz și că directiva propusă ar contribui la punerea sa în aplicare, fără a constitui totuși un act de punere în aplicare în sine.

3) **Securitatea juridică [în special articolul 2 alineatele (7) și (7a)]**

Puteti sprijini dispozițiile privind diferențele de tratament permise în ceea ce privește furnizarea de servicii de asigurare, bancare și alte servicii financiare bazate pe „vârstă” sau pe o „problemă de sănătate care poate fi legată de handicapul unei persoane”? În caz contrar, ce ar trebui schimbat pentru a răspunde preocupărilor dumneavoastră?

Mai multe delegații au sprijinit textul actual ca bază pentru discuții ulterioare, sub rezerva eventualelor detalieri și clarificări necesare. O delegație a insistat asupra importanței de a distinge clar între „handicap” și „problemă de sănătate”. O altă delegație a considerat că o diferență de tratament bazată pe „vârsta” unei persoane sau pe o „problemă de sănătate care poate fi legată de handicapul unei persoane” este susceptibilă să fie incompatibilă cu CRPD. Alții au afirmat că este legitim să fie luate în considerare vârsta și sănătatea, de exemplu, atunci când se calculează primele de asigurare, și au subliniat importanța asigurării caracterului obiectiv și rezonabil al diferențelor de tratament. În acest context, o delegație a subliniat, de asemenea, necesitatea de a se aborda utilizarea inteligenței artificiale în procesul decizional al furnizorilor de servicii.

III. CONCLUZIE

Deși s-au înregistrat anumite progrese în cursul discuțiilor bazate pe cel mai recent text, este evident că va fi nevoie de lucrări suplimentare ample înainte să se poată obține unanimitatea necesară în cadrul Consiliului.